

Lønningskommissionen baade med Hensyn til Folkeskolen og Statstjenestemændene. Thi hvor stor er Afstanden mellem de to Forslag, som nu præsenteres henholdsvis af et Flertal og et Mindretal paa Rigsdagen? Flertallet foreslaar, at Staten skal bære 22,9, Mindretallet, at den skal bære 24,9 Mill. Kr. og Kommunerne altsaa henholdsvis 15,3 og 13,3 Mill. Kr. Det er ikke saa uhyre stor en Afstand, hvis der blot havde været den rette Villie til ogsaa om dette Spørgsmaal at komme overens om en Fællesindstilling.

Med Hensyn til Statens Tilskud til Kommuner og Skoler af særlig Art er der ogsaa i Kommissionsindstillingen en Afvigelse. Vi har alle indenfor Kommissionen været klare over, at der maa ske en Forandring med Hensyn til Statens Tilskud til den Kommune, som det ærede Medlem fra Nykøbing nævnede, Københavns Kommune, men ogsaa med Hensyn til de Skoler, som er nævnte i den nuværende Lønningslovs § 6. Flertallet mener imidlertid, at man ikke kan løse Spørgsmaalet vedrørende Københavns Kommunes Tilskud uden samtidig at løse det Spørgsmaal, som er nævnt i Lærerlønningens § 6, baade dets første og andet Stykke. Dets første Stykke omhandler de trængende Kommuner, hvis Udgifter er uforholdsmæssig store til Skolevæsenet, og det andet Stykke omhandler saadanne Skoler paa Landet, hvis Undervisning efter Skolekommissionens Skøn staaar Maal med den Undervisning, som den offentlige Skole yder. Og vi mener, at vi ikke godt kunde møde med et Forslag her vedrørende Københavns Kommunes Tilskud og saa springe § 6 i den nuværende Lærerlønningens lov over. Vi mener, at disse Bestemmelser hører sammen.

Men dernæst vil jeg gerne give den Oplysning, at Spørgsmaalet om dette Tilskud er først præsenteret Lønningskommissionen i positiv Form paa et saa sent Tidspunkt, at vi overhovedet ikke vilde have kunnet afgive Betænkning paa den Dag, vi havde lovet Offentligheden og deriblandt ogsaa Folkeskolens Lærere at afgive Betænkning, hvis vi skulde have medtaget det paagældende Spørgsmaal. Thi jeg ser saaledes paa det, og det tror jeg, ærede Medlemmer vil give mig Ret i er et rigtigt Synspunkt, at dette Tilskuds-spørgsmaal ikke kan løses, uden at der føres de nødvendige Forhandlinger med de interesserede Parter, Forhandlinger, hvori baade Finansministeriet og Københavns Kommune maa være Deltagere.

Ogsaa af Hensyn til den Forsinkelse, der ellers var fremkommet, har vi skubbet Spørgsmaalet ud. Men ogsaa jeg vil benytte Lejligheden til at spørge den højt-ærede Undervisningsminister, hvorledes han tænker sig hele dette Forhold ordnet, om han ikke er enig med Kommissionen i, at saadanne Overvejelser maa der til, og at vi ikke kan komme udenom disse Spørgsmaal, men at der fra Ministeriets og Rigsdagens Side maa tages Stilling til dem.

Alle disse Spørgsmaal af særlig Art har Kommissionen haft at arbejde med i denne Sag. Der foreligger ikke desto mindre et Forslag, hvorom hele Kommissionen i alt væsentligt er enig, og jeg haaber, at dette Forslag ogsaa maa kunne holde her i Rigsdagen under de Forhandlinger, som nu vil finde Sted dels overfor Offentligheden og dels i det kommende Udvalg. Jeg mener, at det Forslag, Lønningskommissionen stiller, i det store og hele maa kaldes tilfredsstillende overfor alle berettigede Krav til en Lærerlønningens Lov. At en saadan i høj Grad tiltrænges, maa vistnok indrømmes fra alle Sider. Lærerstanden lever, lønningsmæssigt set, under Forhold, som ikke kan kaldes tidssvarende, og jeg føler mig overbevist om, at hvis ikke disse Lønningsforhold væsentlig forbedres, saa vil Udviklingen gaa i den Retning, at Lærerstandens Niveau vil synke, og man vil staa overfor en Lærernød, idet man ikke kan skaffe Folkeskolen de Lærere, som den skulde have. Man vil baade med Hensyn til Kvantitet og Kvalitet komme til at staa overfor Vanskeligheder.

Derfor er denne Lærerlønningens Lov en Nødvendighed, og det er nødvendigt, at Lønforhøjelserne bliver relativt store, fordi Lærernes Lønniveau for Øjeblikket er forholdsvis lavere end Statstjenestemændenes i det hele taget. Procentvis set er Stigningerne større end for de Klasser, som Folkeskolens Lærere ellers er blevet sammenlignet med, og dette vil jo nok fremkalde nogen Uro indenfor disse Klasser. Jeg har allerede set, hvorledes adskillige Tjenestemænd har hævdet, at de er blevet forurettet, deklasseret i Forhold til Folkeskolens Lærere; men jeg vil haabe, at disse Forsøg paa Sammenligning — Sammenligninger, om hvis Berettigelse man efter min Mening kan have megen Tvivl — ikke vil øve deres Indflydelse paa den Stilling, som Rigsdagen skal tage til dette Lovforslag, men at man gennemfører det i det væsentlige, saaledes som det her foreligger. Jeg kan i saa Henseende slutte mig til de Udtalelser, som det